

Съвет на
Европейския съюз

Брюксел, 26 май 2023 г.
(OR. en)

9544/23

Междуетноститутуционално досие:
2008/0140(CNS)

SOC 326
ANTIDISCRIM 52
MI 422
JAI 643
FREMP 152

БЕЛЕЖКА

От:	Председателството
До:	Комитета на постоянните представители/Съвета
Относно:	Директива за равното третиране (член 19) - Ориентационен дебат

Приложено се изпраца на делегациите бележка с насоки, изготвена от председателството с оглед на ориентационния дебат по посочената по-горе тема на заседанието на Съвета по заетост, социална политика, здравеопазване и потребителски въпроси на 12 юни 2023 г.

Директива за равното третиране (член 19)

Ориентационен дебат

Европейският съюз се основава на ценностите на зачитане на човешкото достойнство, на свободата, демокрацията, равенството, правовата държава, както и на зачитането на правата на човека, включително правата на лицата, които принадлежат към малцинства. Съюзът има за цел да утвърждава мира, ценностите си и благоденствието на своите народи. Наред с другото задача на Съюза е да се бори с дискриминацията. Член 21 от Хартата за основните права на Европейския съюз забранява всяка форма на дискриминация, основана по-специално на пол, раса, цвят на кожата, етнически или социален произход, генетични характеристики, език, религия или убеждения, политически или други мнения, принадлежност към национално малцинство, имотно състояние, рождение, увреждане, възраст или сексуална ориентация.

Съветът вече е приел законодателство за забрана на дискриминацията на основанията, посочени в член 19 от Договора за функционирането на Европейския съюз, а именно пол, расов или етнически произход, религия или убеждения, физическо или умствено увреждане, възраст или сексуална ориентация¹. Съгласно съществуващите директиви дискриминацията на всички тези основания вече е забранена в областта на заетостта. Дискриминацията в областта извън заетостта, основана на пол и етнически или расов произход, също е забранена по силата на съществуващите директиви. Все още обаче не е достигнато същото равнище на защита в областта извън заетостта, когато става въпрос за дискриминация, основана на религия или убеждения, увреждане, възраст или сексуална ориентация.

Според последното специално проучване на Евробарометър относно дискриминацията 17% от хората в Европейския съюз са били подлагани на дискриминация².

¹ Вж. по-конкретно директиви 79/7/ЕИО, 2000/43/ЕО, 2000/78/ЕО и 2004/113/ЕО на Съвета. Вж. също Директива 2006/54/ЕО.

² Европейска комисия, Специален Евробарометър 493: дискриминацията в ЕС (включително ЛГБТИ), 2019 г.

Ситуацията е различна в отделните държави членки. Някои групи, особено малцинствата, са изправени пред по-голям риск от дискриминация в сравнение с други. Въпреки че *малцинствата в рамките на малцинствата* са особено изложени на риск, комбинираната дискриминация все още не е обхваната от националното законодателство в повечето държави членки. Междувременно е известно, че дискриминацията има отрицателно икономическо въздействие, включително загуба на БВП и данъчни приходи, както и че води до увеличени разходи, свързани със здравеопазването и други услуги.

Недостатъчното съобщаване на случаите на дискриминация е широко разпространен проблем, свързан с неравномерното равнище на защита, както и с липсата на осведоменост. Пропуските в законодателството и неефективното прилагане на съществуващите закони могат дори да създадат впечатлението, че някои форми на дискриминация са толерирани, а фактът, че дискриминацията често остава ненаказвана, насърчава безнаказаността.

Само малка част от гражданите на ЕС считат, че усилията на органите за борба с дискриминацията в тяхната страна са ефективни³. Очевидно са необходими нови мерки за преодоляване на съществуващите пропуски в защитата срещу дискриминация.

Предложената директива за равното третиране

На 2 юли 2008 г. Комисията прие предложение за директива на Съвета, чиято цел е в обхвата на защитата срещу дискриминация, основана на религиозна принадлежност или убеждения, увреждане, възраст или сексуална ориентация, да се включат области извън заетостта. Допълвайки съществуващото законодателство на ЕО в тази област, предлаганата хоризонтална директива за равното третиране ще забрани дискриминацията на посочените по-горе основания в следните области: социална закрила, включително социална сигурност и здравеопазване; образование; както и достъп до стоки и услуги, включително жилищно настаняване.

³ Пак там.

Европейският парламент прие становището си на 2 април 2009 г.⁴ в рамките на процедурата на консултация. След влизането в сила на Договора от Лисабон на 1 декември 2009 г. предложението вече попада в обхвата на член 19 от Договора за функционирането на Европейския съюз; това изисква единодушие в рамките на Съвета след *одобрение* от страна на Европейския парламент.

Съветът все още не е успял да постигне необходимото единодушие по предложението⁵.

Предвид изложеното по-горе министрите се приканват да разгледат следните въпроси:

1. *Кои са според Вас все още съществуващите и нововъзникващите модели на дискриминация в Европейския съюз и във Вашата държава членка?*
2. *Какво следва да се направи, за да се се преодолее застоят в преговорите по предложената хоризонтална директива за равното третиране? Какви конкретни решения предлагате, за да се отговори на опасенията, свързани с трите основни нерешени въпроса: правна сигурност, субсидиарност и разходи за прилагане?*

⁴ Вж. док. A6-0149/2009. Настоящият парламент назначи за докладчик Alice Kuhnke (SE/Greens/European Free Alliance).

⁵ Вж. док. 9043/23.